

Bruselj, 28. november 2025
(OR. en)

16140/25

UEM 607	RECH 527
ECOFIN 1645	ENER 636
SOC 819	JAI 1816
EMPL 537	GENDER 205
COMPET 1263	ANTIDISCRIM 121
ENV 1303	JEUN 245
EDUC 480	SAN 788
ECB	EIB

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj: za generalno sekretarko Evropske komisije:
direktorica Martine DEPREZ

Datum prejema: 25. november 2025

Prejemnik: Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije

Št. dok. Kom.: COM(2025) 955 final

Zadeva: SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU,
EVROPSKI CENTRALNI BANKI, EVROPSKEMU EKONOMSKO-
SOCIALNEMU ODBORU, ODBORU REGIJ IN EVROPSKI
INVESTICIJSKI BANKI
Evropski semester 2026 – jesenski sveženj
Uresničevanje kompasa za konkurenčnost: spodbujanje napredka pri
reformah in naložbah

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2025) 955 final.

Priloga: COM(2025) 955 final



Strasbourg, 25.11.2025
COM(2025) 955 final

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKI
CENTRALNI BANKI, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU,
ODBORU REGIJ IN EVROPSKI INVESTICIJSKI BANKI**

**Evropski semester 2026 – jesenski sveženj
Uresničevanje kompasa za konkurenčnost: spodbujanje napredka pri reformah in
naložbah**

Evropski semester 2026 – jesenski sveženj

Uresničevanje kompasa za konkurenčnost: spodbujanje napredka pri reformah in naložbah

Spodbujanje konkurenčnosti EU za zagotovitev trajnostne blaginje ostaja glavna prednostna naloga Evropske komisije. V lanskem poročilu Maria Draghija¹ so bili jasno opredeljeni strukturni izzivi, s katerimi se sooča evropska konkurenčnost, in predlagana je bila nova industrijska strategija za Evropo. Kompas za konkurenčnost² gradi na teh temeljih ter določa strateške prednostne naloge za naslednjih pet let na treh prednostnih področjih (premostitev inovacijske vrzeli, razogljičenje gospodarstva ter zmanjšanje strateških odvisnosti) in v zvezi s petimi horizontalnimi vidiki omogočanja³. Od takrat je EU začela več obsežnih pobud politike za podpiranje konkurenčnosti, vključno z dogovorom o čisti industriji⁴, strategijo za enotni trg⁵, akcijskim načrtom za celino umetne inteligence⁶, unijo spretnosti⁷, unijo prihrankov in naložb⁸ ter vizijo za kmetijstvo in prehrano⁹. Pomembne priložnosti so se pokazale tudi z vmesnim pregledom kohezijske politike¹⁰.

V zadnjih mesecih se je občutek, da se mora EU nujno spopasti s svojimi strukturnimi izzivi, strateškimi ranljivostmi in odvisnostmi ter zaščititi svoj socialni model, le še okrepil. Če EU ne bo spodbujala naložb, produktivnosti in inovacij, ne bo sledila vse bolj zahtevnemu geopolitičnemu okolju ter ne bo mogla zagotoviti svoje (gospodarske) varnosti in prihodnje blaginje, me drugim tudi za prihodnje generacije. Čeprav ta jesenski sveženj evropskega semestra kaže, da EU lahko gradi na trdni gospodarski uspešnosti in dobrem delovanju trga dela ter podpira socialne dosežke, moramo vstopiti v novo fazo dela, v kateri se bo Komisija skupaj z državami članicami odločno osredotočila na izvajanje, da bi dodatno okrepili konkurenčnost in odpornost, pri čemer bi moral biti močan poudarek na doseganju konkretnih rezultatov in spodbujanju pomembnih sprememb po vsej EU.

Za uresničitev prednostnih nalog, opredeljenih v kompasu za konkurenčnost, je potrebno nujno ukrepanje na ravni EU ter nacionalni in regionalni ravni. Evropski semester še naprej podpira prizadevanja EU za boljše usklajevanje ekonomskih politik in politik zaposlovanja. Poleg tega zagotavlja trajnostno konvergenco gospodarske in socialne uspešnosti držav članic in regij, med drugim tudi prek dolgoročnega proračuna EU, kot je načrtano v predlogu Komisije za večletni finančni okvir (VFO)¹¹. Evropski semester bo na podlagi kompasa za konkurenčnost še naprej zagotavljal smernice za posamezne države, da bi se ukrepi na nacionalni in podnacionalni ravni opredelili na operativen in pregleden način. Ta cikel evropskega semestra bo dodatno okrepil analizo na različnih področjih, ki so pomembna za uresničevanje agende kompasa za konkurenčnost in spodbujanje navzgor usmerjene socialne konvergenca v skladu z evropskim stebrom socialnih pravic. Letno poročilo o enotnem trgu in

¹ [Poročilo Maria Draghija o konkurenčnosti EU.](#)

² [Kompas za konkurenčnost za EU \(COM\(2025\) 30 final\).](#)

³ Zmanjšanje birokracije, odprava ovir na enotnem trgu, omogočanje učinkovitejšega financiranja, spodbujanje spretnosti in kakovostnih delovnih mest ter zagotavljanje boljšega usklajevanja.

⁴ [Dogovor o čisti industriji – Evropska komisija.](#)

⁵ [Strategija za enotni trg.](#)

⁶ [Akcijski načrt za celino umetne inteligence | Oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope.](#)

⁷ [Unija spretnosti – Evropska komisija.](#)

⁸ [Unija prihrankov in naložb – Finance – Evropska komisija.](#)

⁹ [Vizija za kmetijstvo in prehrano – Kmetijstvo in razvoj podeželja.](#)

¹⁰ [Inforegio – Posodobljena kohezijska politika: vmesni pregled.](#)

¹¹ [Proračun EU za obdobje 2028–2034.](#)

konkurenčnosti, ki bo objavljeno januarja, bo vsebovalo poročilo o napredku v zvezi s kompasom za konkurenčnost.

Komisija je predlagala, da se znaten del financiranja v naslednjem VFO usmerja prek načrtov za nacionalna in regionalna partnerstva ter Evropskega sklada za konkurenčnost. Načrti bi morali med drugim učinkovito obravnavati vse ali znaten del izzivov, opredeljenih v okviru evropskega semestra. To zadeva zlasti ustrezna specifična priporočila za države. Cikel evropskega semestra 2026 bo zato služil kot most do naslednjega VFO.

Začetek evropskega semestra 2026 – ključne prednostne naloge

Gospodarstvo EU se je izkazalo za odporno, vendar so ob znatnih ovirah potrebni nadaljnji ukrepi za spodbujanje trajnostne in pravične gospodarske rasti. Do leta 2024 je bil realni BDP EU na prebivalca za 4,1 % višji kot leta 2019¹², večina držav članic pa je nadomestila izgube dohodka, ki jih je povzročila pandemija. Zaposlenost v EU je dosegla rekordno visoko stopnjo, pri čemer je stopnja delovne aktivnosti v drugem četrtletju 2025 znašala 76,2 %¹³. Kljub temu pa kombinacija tesnega trga dela, vztrajnega pomanjkanja spretnosti in delovne sile ter velikega deleža delavcev na delovnih mestih z nizkimi plačami v sektorjih z omejeno produktivnostjo ovira rast in skupno produktivnost. Srednjeročno naj bi gospodarstvo EU še naprej zmerno raslo, pri čemer naj bi rast BDP v letih 2025 in 2026 dosegla 1,4 %, v letu 2027 pa naj bi se še povišala, in sicer na 1,5 %, zaposlenost pa naj bi se še naprej poviševala in se v letu 2027 upočasnila. Poleg tega povečana varnostna grožnja in vse večje trgovinske ovire, ki že zavirajo potencialno rast, pomenijo tveganje za obete glede rasti.

EU mora zaradi neugodnega mednarodnega gospodarskega okolja, demografskih trendov in šibke rasti produktivnosti dela odločno ukrepati, da bi spodbudila gospodarsko rast, okrepila svojo gospodarsko varnost in podprla konkurenčnost. To vključuje zagotavljanje stabilnega makroekonomskega okolja, nadaljnje spodbujanje raziskav in inovacij v skladu s ciljem EU glede naložb v raziskave in razvoj v višini 3 % BDP, spodbujanje uvajanja naprednih tehnologij ter vlaganje v odpornost proti podnebnim spremembam, okoljsko trajnostnost in človeški kapital, vključno z zdravjem. Bistveno je tudi dodatno izboljšati delovanje trgov dela, povečati pretok prihrankov v produktivne naložbe, pospešiti razogljičenje in znižati cene energije, zmanjšati strateško odvisnost od tretjih držav, okrepiti industrijsko zmogljivost Evrope, izboljšati poslovno okolje, vključno s pravno državo, in zmanjšati upravna bremena. Enako pomembno bo odpraviti ovire za enotni trg, razvijati prometno infrastrukturo in infrastrukturo za čisto energijo, spodbujati digitalizacijo našega gospodarstva, odpravljati revščino, zagotavljati navzgor usmerjeno socialno konvergenco, spodbujati cenovno dostopna trajnostna stanovanja in izboljšati konkurenčnost regij EU.

Glede na navedeno se z današnjim jesenskim svežnjem začenja cikel evropskega semestra 2026. Sveženj vsebuje priporočilo Komisije za priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja, priporočilo Komisije za priporočilo Sveta o človeškem kapitalu v Uniji, poročilo o mehanizmu opozarjanja v okviru postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji,

¹² Na podlagi podatkov Eurostata – [\[nama_10_pc\] Bruto domači proizvod \(BDP\) in glavne komponente na prebivalca](#).

¹³ Eurostat – [Trg dela EU – Četrtletni statistični podatki – Razlaga statističnih podatkov – Eurostat](#).

predlog Komisije za skupno poročilo o zaposlovanju, oceno fiskalnega položaja držav članic EU ter jesensko sporočilo o ocenah v okviru nadzora po izteku programa¹⁴.

Osnutek priporočila o ekonomski politiki euroobmočja za leto 2026 poziva države članice euroobmočja, naj posamično in skupaj delujejo v okviru Euroskupine, da bi povečale produktivnost in gospodarsko varnost ob ohranjanju vzdržnosti javnih financ. V zvezi s fiskalno politiko priporoča, naj se v letu 2026 ohrani nevtralna fiskalna naravnost, hkrati pa omogočita diferenciacija in začasna prožnost pri odhodkih za obrambo v skladu s cilji iz srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov in nacionalno odstopno klavzulo¹⁵. Srednjeročne fiskalne strategije bi morale ohraniti vzdržnost, hkrati pa omogočiti ponovne pritiske na porabo, zlasti v zvezi z obrambo in konkurenčnostjo. Povišane odhodke za obrambo bi morale spremljati prizadevanja za odpravo ozkih grl v industriji in na trgu dela ter za spodbujanje povezanega trga EU za obrambno opremo. Države članice bi morale dokončati izvajanje svojih načrtov za okrevanje in odpornost do avgusta 2026, s čimer bi zagotovile črpanje razpoložljivih sredstev EU in izkoristile priložnosti, ki jih prinaša vmesni pregled kohezijske politike. Za povečanje produktivnosti priporočilo poziva k spodbujanju izpopolnjevanja in preusposabljanja, krepitvi politik izobraževanja in usposabljanja ter reformam za izboljšanje udeležbe na trgu dela in kakovosti delovnih mest. Potrebna so tudi nadaljnja prizadevanja za boj proti revščini ter izboljšanje dostopa do cenovno dostopnih in trajnostnih stanovanj. Priporočilo poziva tudi k večjim naložbam na področju raziskav in inovacij, pri prehodu na razogljičeno in digitalno gospodarstvo ter za zmanjšanje strateške odvisnosti. Države članice bi morale sprejeti tudi ukrepe za poglobitev enotnega trga, in sicer z odpravo notranjih ovir, zmanjšanjem upravnega bremena in poenostavitvijo predpisov, ter za spodbujanje evropske unije prihrankov in naložb, da bi omogočile učinkovitejše usmerjanje zasebnega kapitala v dolgoročno rast. Poleg tega priporočilo poziva k dokončanju dela v zvezi z digitalnim eurom, krepitvi mednarodne vloge eura in ohranjanju finančne stabilnosti s skrbnim spremljanjem tveganj v bančnem in nebančnem sektorju.

Komisija prvič predlaga priporočilo Sveta o človeškem kapitalu v Uniji, kot je bilo napovedano v sporočilu o uniji spretnosti¹⁶. Priporočilo poziva države članice, naj nujno usmerjajo ukrepe za odpravo pomanjkanja spretnosti, pri čemer bi moral biti poudarek na sektorjih, ki so strateškega pomena za gospodarstvo EU. To vključuje krepitev temeljnih spretnosti, poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter visokošolskega izobraževanja, zlasti na nekaterih področjih v okviru naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike (STEM), da bi se postavili trdni temelji za večjo produktivnost, konkurenčnost in digitalno suverenost, vključno s finančno in digitalno pismenostjo ter pismenostjo na področju umetne inteligence. Priporočilo priznava, da so digitalne spretnosti del osnovnega nabora spretnosti za sodobno življenje, ter nadalje poziva države članice, naj bolje izkoristijo zbiranje podatkov o spretnostih, zmanjšajo vstopne ovire za nekatere poklice in zagotovijo hitrejše priznavanje kvalifikacij v strateških sektorjih za državljane EU in tretjih držav. Priporočilo temelji na oceni trenutnega pomanjkanja delovne sile in prihodnjih projekcijah vrzeli v spretnostih, pri čemer

¹⁴ Sporočilo Komisije iz jeseni 2025 o ocenah v okviru nadzora po izteku programa (C(2025) 9069 final). Komisija v sklopu nadzora po izteku programa dvakrat letno izvede ocene držav članic euroobmočja, ki so bile v programu finančne pomoči. Cilj je oceniti gospodarski, fiskalni in finančni položaj držav članic, da bi se zagotovilo, da ohranijo zmogljivost za odplačevanje dolga. V sporočilu je navedeno, da vseh pet ocenjenih držav članic ohranja zmogljivost za odplačevanje dolga.

¹⁵ Komisija je predlagala aktivacijo nacionalne odstopne klavzule v okviru načrta ReArm Europe/Pripravljenost do leta 2030, ki ga je Komisija predlagala marca 2025, za povečanje odhodkov za obrambo v EU.

¹⁶ Sporočilo Komisije Unija spretnosti (COM(2025) 90 final z dne 5. marca 2025). Predlagana pravna podlaga je člen 148 Pogodbe o delovanju Evropske unije.

upoštevata trenutno razpoložljive spretnosti ter zmogljivosti naših sistemov izobraževanja in usposabljanja za izpolnjevanje potreb trga dela EU.

V poročilu o mehanizmu opozarjanja je opredeljenih sedem držav članic, za katere bi bilo treba opraviti poglobljene preglede, da se oceni, ali so jih prizadela neravnotežja. S poročilom se začne letni krog izvajanja postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji, katerega cilj je odkrivanje, preprečevanje in odpravljanje neravnotežij, ki negativno vplivajo ali bi lahko negativno vplivala na pravilno delovanje gospodarstva države članice ali EU kot celote. Na podlagi ekonomske razlage preglednice kazalnikov v okviru postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji so v poročilu opredeljene države članice, ki so jih morda prizadela neravnotežja ali za katere obstaja tveganje, da bi jih ta lahko prizadela. Poglobljeni pregledi za te države članice bodo pripravljene naslednjo pomlad. Za Grčijo, Italijo, Madžarsko, Slovaško, Romunijo, Nizozemsko in Švedsko to velja kot nadaljnje ukrepanje v zvezi z neravnotežji ali čezmernimi neravnotežji, ugotovljenimi 4. junija 2025¹⁷.

Skupno poročilo o zaposlovanju spremlja izvajanje smernic za zaposlovanje in evropskega stebra socialnih pravic. Zagotavlja najnovejše informacije o napredku pri doseganju krovnih ciljev EU in nacionalnih ciljev za leto 2030 glede zaposlovanja, spretnosti in zmanjšanja revščine. Iz poročila je razvidno, da je EU na dobri poti, da doseže cilj 78-odstotne zaposlenosti. Hkrati naj bi se rast zaposlenosti upočasnila, brezposelnost pa naj bi se stabilizirala. Kljub temu so med državami in znotraj njih še vedno velike regionalne razlike. Dodaten razlog za zaskrbljenost je vrzel v produktivnosti EU v primerjavi s številnimi razvitimi gospodarstvi. Leta 2024 se je skoraj vsak dvanajsti delavec soočal s tveganji revščine. Pomanjkanje delovne sile je še vedno prisotno, deloma zaradi slabih delovnih pogojev v nekaterih sektorjih, pri čemer naj bi se zaradi demografskih sprememb in potreb po novih spretnostih še povečalo. Potrebna so znatna nadaljnja prizadevanja za doseg ciljev, da se vsako leto 60 % odraslih udeleži usposabljanja in da se število ljudi, ki jim grozita revščina in socialna izključenost, zmanjša za vsaj 15 milijonov. V poročilu so analizirana tudi morebitna tveganja za navzgor usmerjeno socialno konvergenco na podlagi okvira za socialno konvergenco¹⁸. Pri večini držav članic je razvidna navzgor usmerjena konvergenca pri udeležbi na trgu dela, čeprav rezultati na področju zaposlovanja nekaterih skupin prebivalstva, vključno z mladimi, invalidi in Romi, še vedno zaostajajo. Tveganja za navzgor usmerjeno konvergenco kljub rahlemu izboljšanju še vedno obstajajo na področju spretnosti in izobraževanja ter na socialnem področju. Brez okrepitve prizadevanj politike, vključno s spodbujanjem kakovostnih delovnih mest, vlaganjem v človeški kapital in opiranjem na učinkovit socialni dialog, lahko ta gibanja zaostrijo obstoječe izzive in ovirajo konkurenčnost EU.

Komisija predstavlja tudi svojo oceno fiskalnega položaja držav članic. To oceno sestavljajo: (i) sporočilo, v katerem so analizirana fiskalna gibanja v vseh državah članicah in je ocenjeno, ali je zadevnih devet držav članic, ki so trenutno v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem¹⁹, sprejelo učinkovite ukrepe za odpravo čezmernega primanjkljaja; (ii) mnenja Komisije o osnutkih proračunskih načrtov 17 držav članic euroobmočja za leto 2026 ter (iii) poročilo na podlagi člena 126(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije o izpolnjevanju meril glede primanjkljaja in dolga. Komisija bo spomladi 2026 na podlagi letnih poročil o napredku, ki jih morajo države članice predložiti do 30. aprila 2026, ponovno ocenila fiskalni položaj držav članic, vključno s stanjem izvajanja srednjeročnih načrtov in ukrepov, sprejetih v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem.

¹⁷ [Evropski semester 2025: sporočilo o pomladanskem svežnju.](#)

¹⁸ V skladu z Uredbo (EU) 2024/1263.

¹⁹ Avstrija, Belgija, Francija, Malta, Italija, Romunija, Madžarska, Poljska in Slovaška.

Nadaljnji koraki in usmeritve za cikel evropskega semestra 2026

Evropski semester ostaja ključni okvir za usklajevanje ekonomskih in socialnih politik ter politik zaposlovanja po vsej EU. Komisija bo spomladi 2026 na podlagi izzivov, opredeljenih v poročilih o državah, pripravila specifična priporočila za države. Cikel za leto 2026 bo prvi, ki bo obravnaval obdobje po koncu delovanja mehanizma za okrevanje in odpornost. Specifična priporočila za države za leto 2026 bodo temeljila na celovitem sklopu specifičnih priporočil za države, naslovljenih na države članice v letu 2025, in bodo še naprej osredotočena na izvajanje prednostnih nalog, opredeljenih v kompasu za konkurenčnost. Upoštevala bodo napredek pri izvajanju specifičnih priporočil za države za leto 2025, zlasti v okviru izvajanja načrtov za okrevanje in odpornost, hkrati pa tudi nastajajoče izzive in potrebe. Analiza prednostnih področij, ki so bistvena za izboljšanje konkurenčnosti v skladu s kompasom za konkurenčnost, bo poglobljena in razširjena, da se omogočijo bolj izvedljiva priporočila. Poročila o državah bodo vsebovala poglobljeno analizo regionalne konkurenčnosti. To bo zagotovilo trdno podlago za opredelitev potreb po reformah in naložbah na nacionalni in regionalni ravni ter služilo tudi kot most za usmerjanje financiranja EU v naslednjem VFO.

Komisija bo poglobila dialog z deležniki, da bi okrepila sodelovanje javnosti in nacionalno odgovornost. Analiza in priporočila Komisije bodo temeljili na izboljšanjem strukturiranem dialogu z vladami, regionalnimi in lokalnimi organi, socialnimi partnerji in organizacijami civilne družbe. Te izmenjave bodo potekale v ključnih fazah procesa in bodo osredotočene na to, kako države članice upoštevajo specifična priporočila zanje za leto 2025, na opredelitev nastajajočih izzivov in na sedanje ali prihodnje ukrepe politike za obravnavanje opredeljenih izzivov. Tesno sodelovanje z Evropskim parlamentom in Svetom bo še naprej zagotavljalo preglednost, demokratično odgovornost in učinkovito sodelovanje skozi celoten semestrski cikel.